

Imię i nazwisko autora: Maria Bednarska

Temat zajęć: Europass i jego rola na europejskim rynku pracy

Wprowadzenie:

Scenariusz zawiera podstawowe informacje na temat inicjatywy Europass. Uczestnicy będą mieli okazję zapoznać się ze wszystkimi dokumentami wchodzącymi w jego zakres oraz stronami internetowymi, z których można pobrać wskazówki wypełniania i wzory niektórych dokumentów. Zaproponowane uczestnikom ćwiczenia związane są z przygotowaniem europejskiego CV i paszportu językowego pozwolą na samodzielne przygotowanie tych dokumentów do własnego użytku.

Cele zajęć:

Uczestnik szkolenia (uczeń):

- dowie się, czym jest inicjatywa Europass;
- zapozna się z dokumentami wchodzącymi w skład Europass-u;
- przećwiczy wypełnianie Europass-CV;
- przygotuje własny paszport językowy;
- oceni, jaki wpływ będzie miało wprowadzenie dokumentów Europass na europejski rynek pracy.

Zagadnienia:

1. Wprowadzenie.
2. Czym jest i z czego składa się Europass? Wykład wspierany prezentacją w Microsoft PowerPoint.
3. Dokumenty wchodzące w skład Europass-u. Prezentacja wzorów.
4. Ćwiczenie w wypełnianiu Europass-CV.

TBF – Ku lepszej przyszłości – Edukacja jako miejsce promocji regionów Świętokrzyskiego i Abruzzo

5. Ćwiczenie w wypełnianiu paszportu językowego.
6. Gdzie szukać informacji? Ciekawe strony internetowe związane z dokumentami Europass. Prezentacja.
7. Przydatność Europass-u na lokalnym i europejskim rynku pracy. Dyskusja.

Metody i formy pracy:

wykład, praca z tekstem, dyskusja, praca w grupach, praca indywidualna.

Środki dydaktyczne:

Załącznik nr 1 – Europass-CV.

Załącznik nr 2 – Europass-Paszport Językowy.

Załącznik nr 3 – Europass-Mobilność.

Załącznik nr 4 – Europass-Suplement do Dyplomu.

Załącznik nr 5 – Europass-Suplement do Świadectwa Poświadczającego Kwalifikacje Zawodowe.

Załącznik nr 6 – Wskazówki dotyczące wypełniania Europass-CV.

Załącznik nr 7 – Wskazówki dotyczące wypełniania Paszportu Językowego Europass.

Załącznik nr 8 – Europass – prezentacja w Microsoft PowerPoint.

Załącznik nr 9 – Wybór stron internetowych dotyczących Europass-u.

Załącznik nr 10 – Klasyfikacja ISCED.

Załącznik nr 11 – Opis osób 1,2,3.

Załącznik nr 12 – Przydatne słowa w wypełnianiu dokumentów aplikacyjnych.

Czas zajęć:

4 godziny dydaktyczne.

Przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie

Chcąc zbliżyć obywateli wielojęzycznej i wielokulturowej Europy mówiącej oficjalnie na co dzień 23 językami, przedstawiciele **Parlamentu Europejskiego** i **Rady Unii Europejskiej 15 grudnia 2004 roku** podjęli decyzję w sprawie jednolitych ram wspólnotowych dla przejrzystości kwalifikacji i kompetencji, które nazwano – **Europass**. Wraz z przystąpieniem do Unii Europejskiej (1 maja 2004 r.) Polacy otrzymali dodatkową szansę edukacyjną. Możemy kontynuować własne kształcenie i rozwój zawodowy na europejskim rynku pracy. Nasze dyplomy i certyfikaty zdobyte w jednym kraju nie będą traciły na wartości po przekroczeniu granic, a kwalifikacje i kompetencje uzyskane przez osoby uczące się w każdym wieku są opisywane w tym samym formacie. Europass, który można też nazwać „europejskim paszportem edukacyjnym” związany jest więc z mobilnością, niwelowaniem granic edukacyjnych w Europie.

Europass to zestaw pięciu dokumentów umożliwiających obywatelom (27 krajów) Unii Europejskiej lepsze dokumentowanie i prezentowanie swoich umiejętności, kompetencji i kwalifikacji uzyskanych dzięki różnorodnym formom kształcenia przez całe życie na obszarze całej Europy. Z dokumentów Europass-u mogą również korzystać obywatele państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Islandii, Liechtensteinu i Norwegii) oraz krajów kandydujących do Unii Europejskiej (Turcji, Chorwacji).

W skład Europass-u wchodzi:

- **Europass-CV,**
- **Europass-Paszport Językowy,**
- **Europass-Mobilność,**
- **Europass-Suplement do Dyplomu,**
- **Europass-Suplement do Dyplomu Potwierdzającego Kwalifikacje Zawodowe.**

Każdy z tych pięciu dokumentów funkcjonuje samodzielnie, ale kompletując je można stworzyć pełne portfolio (teczkę) dokumentów związanych z karierą zawodową. Europass ma

TBF – Ku lepszej przyszłości – Edukacja jako miejsce promocji regionów Świętokrzyskiego i Abruzzo

na celu zwiększyć czytelność prezentowanych kwalifikacji, a tym samym wyrównywać na europejskim rynku zatrudnienia szanse kandydatów do pracy pochodzących z różnych krajów. Komplet dokumentów Europass może być też przydatny w sytuacji, gdy chcemy w przejrzysty i czytelny sposób przedstawić informacje na temat swojego wykształcenia oraz doświadczenia zawodowego, np. przy poszukiwaniu pracy w kraju i za granicą, przy wyjeździe na staż lub praktykę zagraniczną, w przypadku kontynuowania nauki za granicą czy przy przekwalifikowywaniu się.

Jednym z najważniejszych zadań inicjatywy Europass jest wspieranie pracodawców w lepszej ocenie kandydatów do pracy oraz umożliwienie porównania kwalifikacji kandydatów pochodzących z różnych krajów Unii Europejskiej.

Europass obowiązuje od dnia **1 stycznia 2005 roku**, a wydają je Krajowe Centra Europass (w Polsce Krajowe Centrum Europass mieści się w Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji w Warszawie, przy ul. Mokotowskiej 43) www.frse.org.pl.

2. Prowadzący omawia: **Czym jest i z czego składa się Europass** – wykład wspierany prezentacją w Microsoft PowerPoint.

Europass-CV jest standardowym formularzem życiorysu, funkcjonującym w takiej samej formie na obszarze całej Unii Europejskiej, zawierającym dane osobowe i inne informacje na temat doświadczenia zawodowego i posiadanych kwalifikacji. Jego celem jest **promowanie mobilności i przejrzystości kwalifikacji i kompetencji poszczególnych osób, a także wspieranie instytucji edukacyjnych, pracodawców w lepszej ocenie ich kompetencji**. Europass CV umożliwia zaprezentowanie wiedzy i umiejętności zdobytych poprzez edukację formalną i nieformalną, a także uczenie się incydentalne. Dokument zawiera w swojej strukturze: dane osobowe, preferowane miejsce zatrudnienia, charakter pracy, doświadczenie zawodowe, wykształcenie i doskonalenie, umiejętności i kompetencje oraz informacje dodatkowe. Główny punkt ciężkości położony jest na podstawowy zakres prac i obowiązków, wskazanie, gdzie i jak posiadana wiedza i umiejętności były wykorzystane oraz eksponowanie tzw. mocnych stron posiadacza dokumentu. Pisząc o

TBF – Ku lepszej przyszłości – Edukacja jako miejsce promocji regionów Świętokrzyskiego i Abruzzo

wykształceniu i odbytych szkoleniach, opieramy się na klasyfikacji ISCED – *Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Kształcenia*, która ułatwia zrozumienie znaczenia posiadanych świadectw czy dyplomów. Oficjalne certyfikaty i świadectwa nie zawsze odzwierciedlają rzeczywistość, wiele umiejętności zdobywamy w tzw. edukacji nieformalnej, uczymy się bowiem przez całe życie. Informacje zawarte w tej części dokumentu dotyczą również kompetencji językowych, społecznych, organizacyjnych, komputerowych, technicznych i artystycznych. Przedstawiamy stopień znajomości języków według kryteriów opracowanych przez Radę Europy. Formularz Europass-CV dostępny jest bezpłatnie na stronach Cedefop-u we wszystkich językach, jak również na stronie FRSE. Dokument wypełniamy samodzielnie zgodnie z instrukcją, pobierając go wcześniej i zapisując na dysku naszego komputera. Podsumowując pierwszy dokument, wspomnieć należy o jego zaletach. Obywatele korzystający z Europass-CV według badań Cedefop-u to głównie ludzie młodzi do 25 roku życia, i co ważne, 90% wykazało zadowolenie z takiej formuły CV. Jest to też standardowy dokument przy aplikowaniu do pracy lub do udziału w projektach w instytucjach UE. Dobrze wypełniony formularz to dobre zaprezentowanie się, oszczędność czasu czytającego i szanse na zaproszenie na rozmowę kwalifikacyjną.

Formularz CV jest dostępny we wszystkich językach Unii Europejskiej na stronach portalu internetowego <http://europass.cedefop.europa.eu>. Dokument można wypełnić on-line, a następnie zapisać na twardym dysku swojego komputera lub wysłać pocztą elektroniczną. Można pobrać wzór CV w formacie Microsoft Word lub Open Office i zapisać go na twardym dysku swojego komputera.

Europass-Paszport Językowy jest częścią Europejskiego portfolio językowego, które składa się z Biografii językowej, Dossier i Paszportu językowego. Idea wywodzi się z „Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie” z 2003 r. przygotowanego przez Radę Europy. **Jest dokumentem, który w spójny sposób przedstawia opanowanie sprawności i umiejętności językowych.** Jest łatwo dostępny. Wypełniamy go samodzielnie zgodnie ze szczegółową instrukcją. Jego struktura zawiera informacje o znajomości wszystkich znanych nam języków, w tym ojczystego, pozwala dokonać samooceny umiejętności językowych, zaprezentować otrzymane dyplomy,

TBF – Ku lepszej przyszłości – Edukacja jako miejsce promocji regionów Świętokrzyskiego i Abruzzo

zaświadczenia i certyfikaty oraz własne doświadczenia. Samoocena jest precyzyjna, opracowana według kryteriów opisowych. W Europassie-Paszporcie językowym odnosimy się również do historii uczenia się języków obcych: bierzemy pod uwagę miejsca, gdzie język, którego się uczymy, jest używany; ważny jest nasz kontakt z kulturą i ludźmi posługującymi się tym językiem, zarówno prywatnie, jak i zawodowo. Możemy też wziąć pod uwagę inne czynności, które wzbogaciły naszą wiedzę o języku i kulturze, np. projekty, prace, referaty. Tak jak pozostałe dokumenty, również **Paszport Językowy** posiada wiele zalet, między innymi **precyzyjnie określa poziom umiejętności językowych nabytych poprzez edukację formalną i nieformalną, łącząc go z opisem praktycznego ich wykorzystania.**

Formularz dokumentu Europass-Paszport Językowy jest dostępny we wszystkich językach Unii Europejskiej na stronach portalu internetowego <http://europass.cedefop.europa.eu>. Dokument można wypełnić on-line, a następnie zapisać na twardym dysku swojego komputera lub wysłać pocztą elektroniczną. Można pobrać wzór Paszportu Językowego w formacie Microsoft Word lub Open Office i zapisać go na twardym dysku swojego komputera.

Europass-Mobilność prezentuje i potwierdza okresy nauki, szkoleń, staży, praktyk realizowanych w krajach Unii Europejskiej i EFTA/EOG po 1 stycznia 2005 r. Może go otrzymać każda osoba niezależnie od wieku, wykształcenia, statusu zawodowego. **Celem Europass Mobilność jest promowanie europejskiej mobilności edukacyjnej**, tworzenie warunków ułatwiających i sprzyjających uznawaniu doświadczeń zdobytych za granicą. W dokumencie uwzględnia się dane osobowe osoby wyjeżdżającej, instytucji wysyłającej i przyjmującej. Znajduje się tam również krótki opis kształcenia realizowanego w kraju macierzystym i opis przebiegu nauki prowadzonego w innym kraju, ze wskazaniem umiejętności i kompetencji zdobytych podczas jego trwania. **Warunkiem otrzymania Europass-Mobilność jest udział w jednym z programów wspólnotowych z dziedziny edukacji i szkoleń**, np.: Leonardo da Vinci, Comenius, Erasmus, Grundtvig. Dokument wydawany jest w języku polskim i dodatkowo w języku obcym przez organizację wysyłającą i przyjmującą, a wystawiany przez Krajowe Centrum Europass (w Polsce mieści się ono w Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji w Warszawie, przy ul. Mokotowskiej 43). Dokument

TBF – Ku lepszej przyszłości – Edukacja jako miejsce promocji regionów Świętokrzyskiego i Abruzzo

posiada wiele zalet. Przede wszystkim ułatwia pracodawcy ocenę umiejętności, kwalifikacji lub poziomu wiedzy zdobytej poza granicami kraju, daje możliwość dokumentowania różnych form zdobywania doświadczeń zawodowych, co sprzyja ich przejrzystości i przede wszystkim w jednolity sposób, dla wszystkich krajów europejskich, prezentuje doświadczenie zdobyte podczas nauki, praktyki czy staży zagranicznych. 90% posiadaczy Europass-Mobilność to beneficjenci programu Leonardo da Vinci, a najczęściej wybierane kraje docelowe to: Niemcy, Wielka Brytania, Francja, Hiszpania. W roku 2006 obchodziliśmy Europejski Rok Mobilności Pracowników.

Europass-Suplement do Dyplomu to dokument załączany od 1 stycznia 2005 r. przez uczelnie do dyplomu ukończenia szkoły wyższej w celu **ułatwienia osobom trzecim zrozumienia znaczenia dyplomu w zakresie wiedzy i kompetencji zdobytych przez jego posiadacza**. Wzór Suplementu stanowi załącznik nr 5 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 lipca 2004 r. w sprawie rodzajów dyplomów i tytułów zawodowych oraz wzorów dyplomów wydawanych przez uczelnie (Dz. U. 182, poz.1881 z późn. zm.) Unii Europejskiej oraz EFTA/EOG. Celem dokumentu jest promowanie mobilności oraz przejrzystości kwalifikacji i kompetencji, umożliwienie porównania kwalifikacji absolwentów pochodzących z różnych krajów Unii Europejskiej, wspieranie instytucji edukacyjnych i pracodawców w lepszej ocenie kompetencji absolwentów wyższych uczelni. Wśród informacji zawartych w dokumencie są takie, które dotyczą posiadacza (imię i nazwisko, data urodzenia, numer albumu), informacje o dyplomie (wykształcenie, tytuł zawodowy, kierunek studiów, nazwa uczelni), informacje o poziomie wykształcenia (czas trwania studiów, warunki przyjęcia), informacje o treści studiów i osiągniętych wynikach (program studiów, uzyskane oceny, ocena końcowa, system ocen). Są informacje o uprawnieniach posiadacza: uzyskanych kwalifikacjach czy uprawnieniach zawodowych, dostępie do dalszych studiów. Jest miejsce na dodatkowe informacje dotyczące praktyk, nagród, udziału w kołach naukowych, wolontariacie i oczywiście są poświadczenia suplementu (podpisy i pieczęcie). Suplement nie jest wydawany wstecznie, nie zastępuje oryginału dyplomu i nie uprawnia do formalnego uznania dyplomu przez stosowne instytucje w innych krajach. Wzór dostępny jest na stronie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w językach: angielskim, francuskim,

TBF – Ku lepszej przyszłości – Edukacja jako miejsce promocji regionów Świętokrzyskiego i Abruzzo

hiszpańskim, niemieckim i rosyjskim. Mówiąc o zaletach dokumentu, trzeba zwrócić uwagę na to, że **dostarcza on pełnych informacji na temat wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych podczas studiów, prezentuje szczególne osiągnięcia absolwenta, umożliwia zrozumienie znaczenia dyplomu, rodzaju, poziomu, treści i statusu ukończonych studiów. Ważne jest, że występuje w tej samej formie we wszystkich krajach Unii Europejskiej.** Suplement może więc być wykorzystywany do poszukiwania pracy w kraju, za granicą, kontynuacji nauki za granicą. Nie gwarantuje uznania wykształcenia za granicą, ale może pomóc.

Europass-Suplement do Świadectwa Potwierdzającego Kwalifikacje Zawodowe został wprowadzony rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 15 lutego 2006 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zasad wydawania oraz wzorów świadectw (...). Jest przeznaczony **dla absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, którzy zdadzą zewnętrzny egzamin zawodowy.** Dokument stanowi szczegółowy opis umiejętności i kompetencji uzyskanych przez posiadacza dyplomu i jest sporządzony na podstawie opisu kwalifikacji absolwenta albo opisu zawodu określonych w podstawie programowej kształcenia w danym zawodzie. Struktura dokumentu jest jednolita dla wszystkich państw członkowskich, czyli w danym kraju wszyscy posiadacze określonego dyplomu otrzymują do niego taki sam suplement. Wydawany jest bezpłatnie w języku polskim oraz, na życzenie posiadacza dyplomu, również w wersji angielskiej przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne. Suplement stanowi opis umiejętności i kwalifikacji posiadacza dyplomu zawodowego, sam w sobie nie stanowi natomiast podstawy do formalnego uznania kwalifikacji. Jedynym dokumentem posiadającym wartość prawną w tym kontekście jest dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Suplement **dostarcza pełnych informacji nt. umiejętności i kompetencji uzyskanych przez posiadacza dyplomu,** ułatwia posiadaczowi poruszanie się po europejskim rynku pracy, **umożliwia pracodawcy zrozumienie znaczenia dyplomu i przedstawia zawody dostępne dla posiadacza dyplomu.**

3. Dokumenty wchodzące w skład Europass-u. Prezentacja wzorów.

Uczestnicy mają możliwość zapoznania się z kopiami omawianych dokumentów **(Załączniki 1–5)**.

4. Ćwiczenie w wypełnianiu Europass-CV.

Prowadzący rozdaje uczestnikom (uczniom) wzór wypełnionego europejskiego CV do zapoznania się oraz karty pracy – opisy osób **(Załącznik nr 1, nr 6 i nr 11 A, B, C)**, z którymi uczestnicy szkolenia mają się zapoznać. Następnie przygotowują dla wylosowanej postaci europejskie CV – praca w zespołach 2-, 3-osobowych. Następnie uczniowie prezentują swoje prace na forum grupy. Wspólnie dokonują oceny w formie informacji zwrotnej: co sprawiło im najwięcej problemów w wypełnianiu europejskiego CV, co było proste. Prowadzący prezentuje tabelę z przykładowymi pojęciami ułatwiającymi ocenę własnych predyspozycji **(Załącznik 9)**.

5. Ćwiczenie w wypełnianiu Europass-Paszport Językowy.

Uczniowie otrzymują opis samooceny umiejętności językowych i na jej podstawie przygotowują własny paszport językowy – praca indywidualna.

6. Gdzie szukać informacji? Ciekawe strony internetowe związane z dokumentami Europass. Prezentacja.

Prowadzący prezentuje przydatne strony internetowe na temat inicjatywy Europass **(Załącznik nr 9)** oraz załącznik z przykładowymi słowami ułatwiającymi ocenę własnych predyspozycji **(Załącznik nr 12)**.

7. Przydatność Europass na lokalnym i europejskim rynku pracy. Dyskusja.

Prowadzący zachęca uczestników do krótkiej dyskusji na temat przydatności dokumentów Europass z perspektywy młodego człowieka.

TBF – Ku lepszej przyszłości – Edukacja jako miejsce promocji regionów Świętokrzyskiego i Abruzzo

Ewaluacja zajęć:

Prowadzący dokonuje ewaluacji zajęć za pomocą informacji zwrotnej.

Uczniowie dzielą się na zwolenników lub przeciwników europejskiego CV, podają przynajmniej jeden argument za swoim wyborem. Argumenty nie mogą się powtarzać.

Załączniki:

Załącznik nr 1 – Europass-CV.

Załącznik nr 2 – Europass-Paszport Językowy.

Załącznik nr 3 – Europass-Mobilność.

Załącznik nr 4 – Europass-Suplement do Dyplomu.

Załącznik nr 5 – Europass-Suplement do Świadectwa Poświadczający Kwalifikacje.

Załącznik nr 6 – Wskazówki dotyczące wypełniania Europass-CV.

Załącznik nr 7 – Wskazówki dotyczące wypełniania Paszportu Językowego Europass.

Załącznik nr 8 – Europass – prezentacja w Microsoft PowerPoint.

Załącznik nr 9 – Wybór stron internetowych dotyczących Europass-u.

Załącznik nr 10 – Klasyfikacja ISCED.

Załącznik nr 11 – Opis osób 1,2,3.

Załącznik nr 12 – Przydatne słowa w wypełnianiu dokumentów aplikacyjnych.